

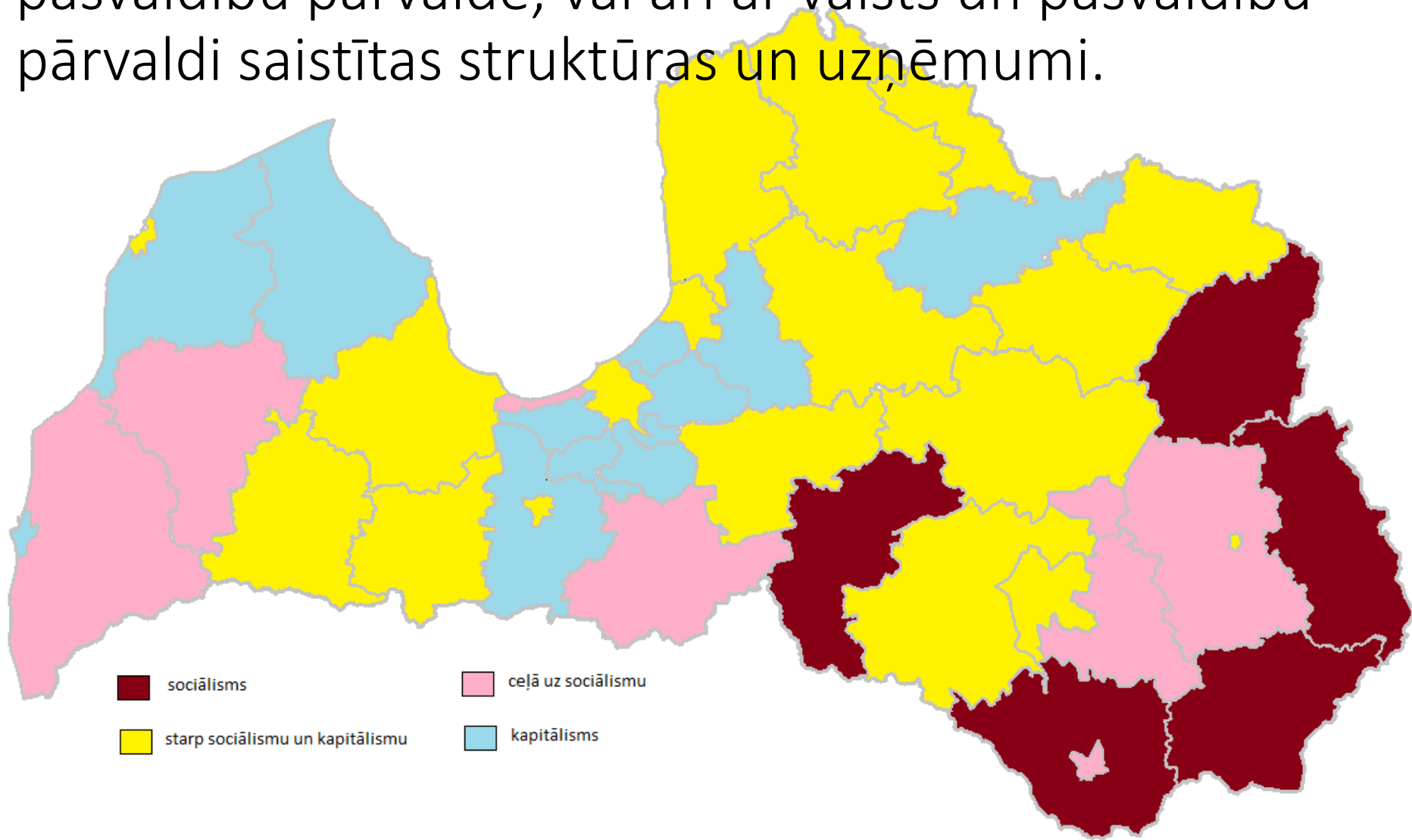

No tirgus
ekonomikas
(kapitālisma)
uz valsts un
sabiedrisko
sektoru
(sociālismu)

Sociālistiskās orientācijas definīcija

- Atbilstoši marksisma doktrīnām sociālisms gūst uzvaru tiklīdz svarīgākais darba devējs ir valsts vai sabiedriskais sektors, nevis privātais sektors. Tiklīdz kādā valstī 20.gs. astoņdesmito gadu sākumā dominējošo lomu (vismaz virs 50%) no nodarbinātības ieguva valsts, pašvaldību vai sabiedriskas sektors, attiecībā pret privāto sektoru, tad PSRS laika marksisti varēja sākt apgalvot, ka attiecīga valsts ir uz sociālistiskā, vai uz sociālistiskās orientācijas ceļa.

Latvijā 2021.g. svarīgs darba devējs lauku novados bija nevis privātie uzņēmumi, bet gan valsts un pašvaldību pārvalde, vai arī ar valsts un pašvaldību pārvaldi saistītas struktūras un uzņēmumi.

Pēc jaunā administratīvi teritoriālā iedalījuma, vadoties no nodarbinātības struktūras, vismaz piecos Latvijas novados (Krāslavas, Balvu, Augšdaugavas, Ludzas un Aizkraukles) jau ir iestājies sociālisms

- Daugavpils un Jūrmalas pilsētās, kā arī Bauskas, Preiļu, Rēzeknes, Dienvidkurzemes, Kuldīgas un Varakļānu novadi, atbilstoši nodarbinātības struktūrai, ir “ceļā uz sociālismu”, šeit 40-50% nodarbināto strādāja valsts un pašvaldību pārvaldē, vai arī ar valsts un pašvaldību pārvaldi saistītas struktūrās un uzņēmumos.

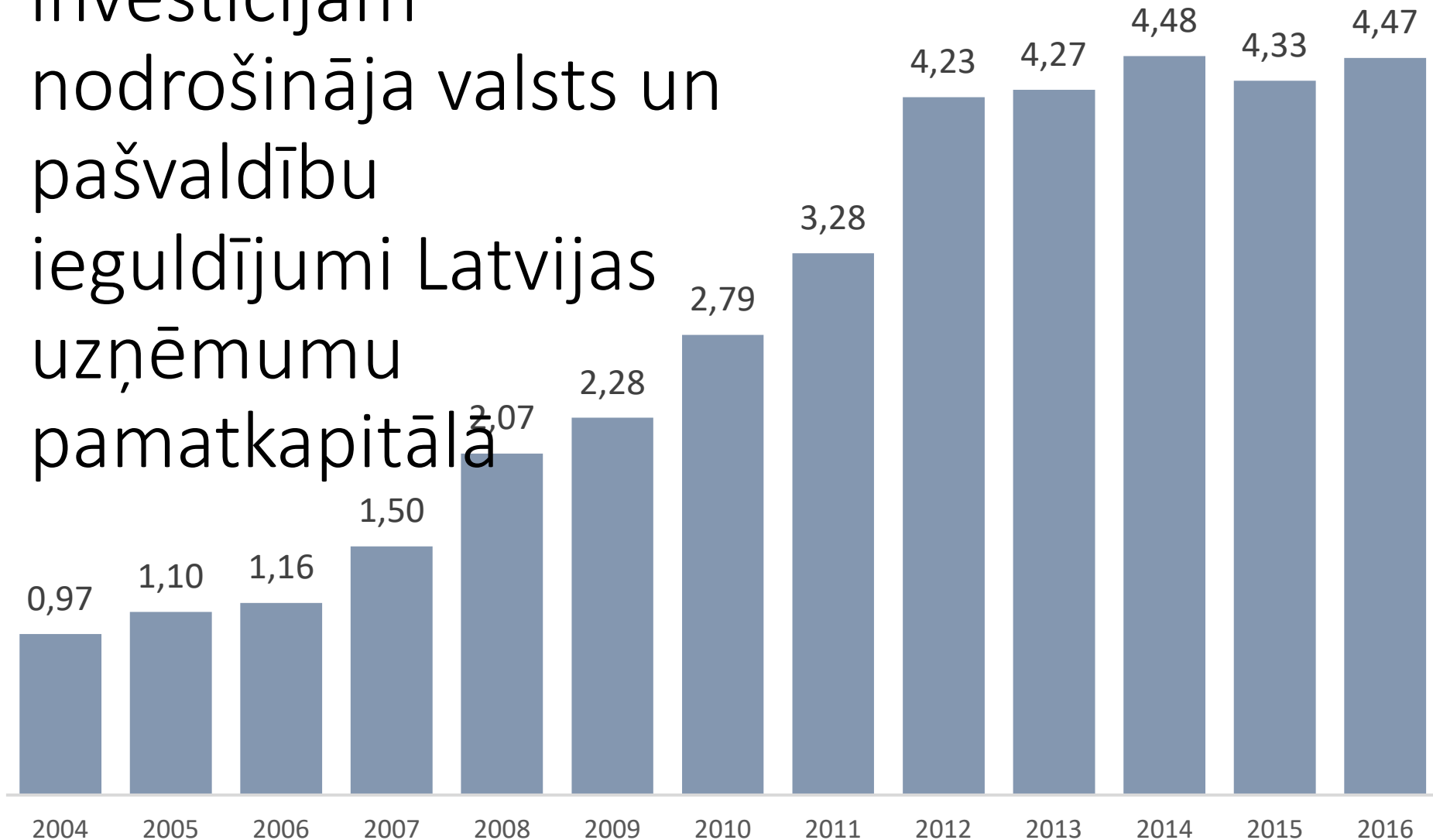
Latvijā par tirgus ekonomikai atbilstošam var uzskatīt tikai 12 pašvaldības (Liepāju, Talsu, Jelgavas, Mārupes, Salaspils, Ādažu, Ventspils, Siguldas, Smiltenes, Olaines, Ķekavas un Ropažu novadus). Pārējās Latvijas pašvaldības nodarbinātības jomā ir starp virzību uz sociālismu un kapitālismu

Par visu Latvijas ekonomiku kopumā tā nevar atbildēt. Latvijā nekustamais īpašums pamatā pieder privātpersonām vai privātiem uzņēmumiem. Tas pats attiecas uz uzņēmumu kapitālu. Tomēr krīžu laikā Latvijas valsts un pašvaldības kļuva par svarīgu investīciju plūsmas avotu

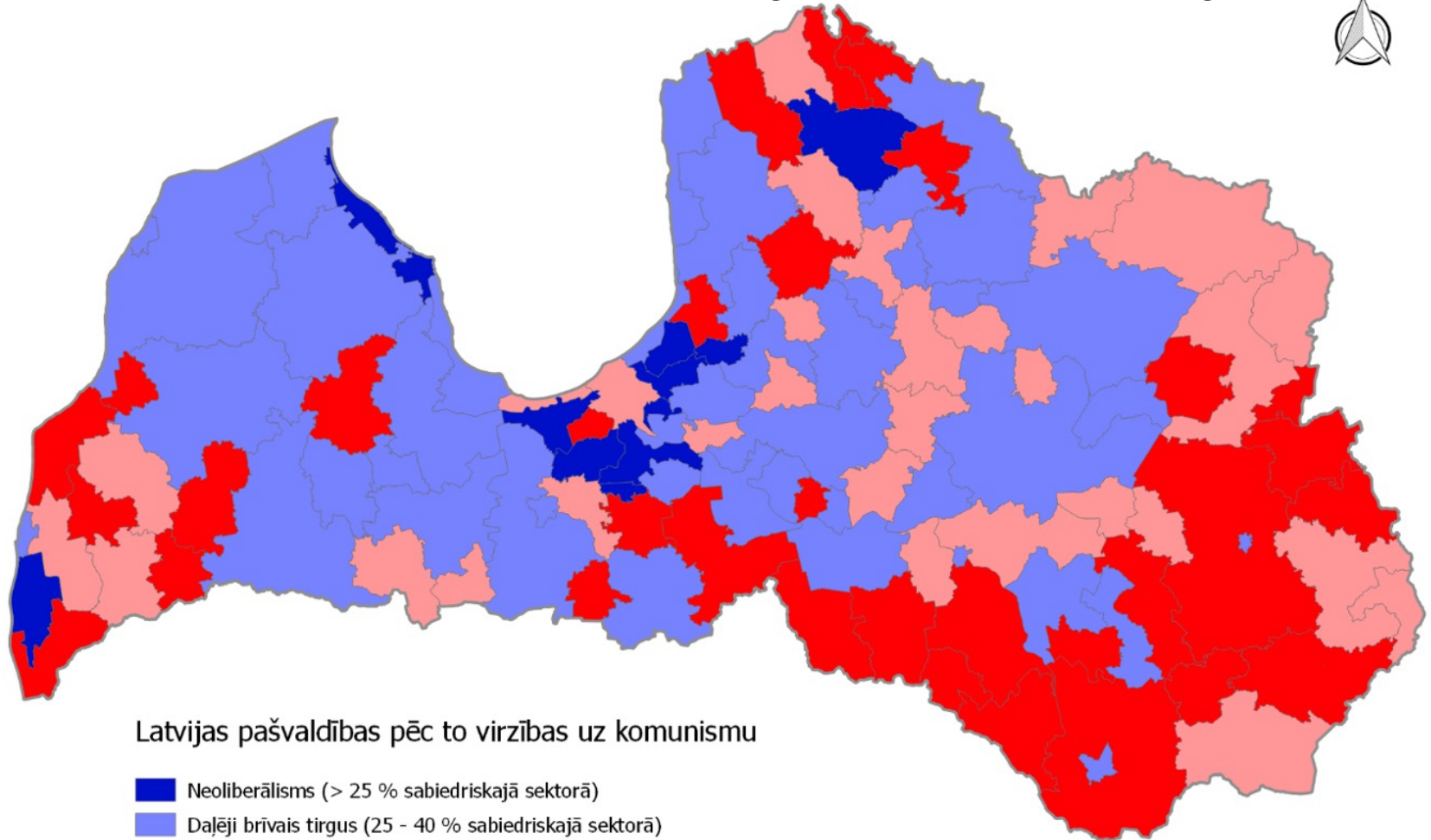
2010.-2012.g.
trešdaļu no visām

investīcijām
nodrošināja valsts un
pašvaldību
ieguldījumi Latvijas
uzņēmumu
pamatkapitālā

Valsts un pašvaldību ieguldījumu kopējais
apjoms Latvijas uzņēmumu pamatkapitālā,
mld. eiro

Salīdzinājumam - 2016. gada rezultāti. ATR samazināja detalizāciju

Iedzīvotāju novecošanas tendences

- Latvijā jau septiņās pašvaldībās – Daugavpilī (28,4%), Ventspilī (28%), Rēzeknē (27,1%), Liepājā (25,3%), Krāslavas (26,1%), Varakļānu (25,4%) un Valkas (28,6%) novados, pensionāru īpatsvars no visiem iedzīvotājiem, kuri ir vecāki par 15 gadiem ir lielāks par 25%. Savukārt tikai septiņos novados (Olaines, Salaspils, Siguldas, Ādažu, Ķekavas, Ropažu, Mārupes novados) pensionāru īpatsvars no visiem iedzīvotājiem, kuri ir vecāki par 15 gadiem ir mazāks 20%.

Rīgā pensionāri un sabiedriskajā sektorā nodarbinātie ir 44% no visiem iedzīvotājiem, kuri ir vecāki par 15 gadiem, Rēzeknē un Daugavpilī – virs 41%. Šīs divas sociālās grupas vieno tas, ka gan pensionāri, gan sabiedriskajā sektorā nodarbinātie saņem stabilus un prognozējamus ienākumus

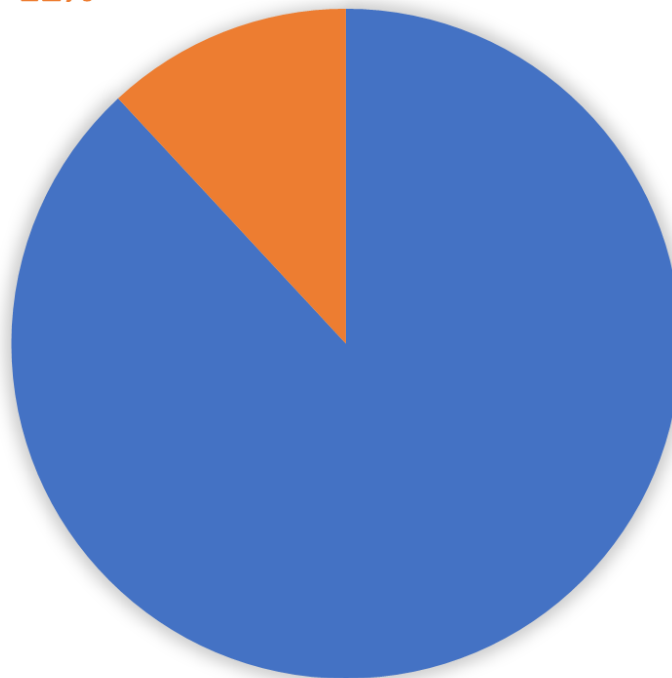
2021. gadā iedzīvotāju skaita samazināšanās cēlonis tikai 6% gadījumu bija iedzīvotāju aizceļošana uz ārzemēm, bet 94% gadījumos tā bija mirstības pārsvars pār dzimstību

- 2021. gads Latvijā iezīmējās ar rekordzemu dzimstību. Gada laikā piedzima tikai 17,3 tūkstoši bērnu. Līdz ar to 2021. gadā dabiskā pieauguma ietekmē (dzimušo skaits mīnus mirušo skaits) Latvijas iedzīvotāju skaits samazinājās par 16369 cilvēkiem.
- 2021. gadā ilgstošai palikšanai uz ārzemēm no Latvijas izbrauca 13,0 tūkstoši iedzīvotāju, bet ilgstošai palikšanai Latvijā no ārzemēm iebrauc 11,9 tūkstoši personu. Ilgtermiņa starptautiskās migrācijas ietekmē 2021. gadā Latvijas iedzīvotāju skaits samazinājās tikai par 1097 cilvēkiem. Salīdzinājumā ar 2016. gadu, 2021. gadā ilgtermiņa starptautiskās migrācijas saldo (starpība starp iebraukušajiem un aizbraukušajiem) samazinājās 12 reizes.

Daudzām reģionālajām avīzēm sēru sludinājumi ir svarīgākais ienākumu avots

ZIEMEĻLATVIJA - PIRKTO PAZIŅOJUMU UN REKLĀMU STRUKTŪRA

Citi sludinājumi
12%

Sēru sludinājumi
88%

Uzņēmējdarbība atstāj novadus, kuros vairāk nav strādājošo un arī samazinās pircēju skaits

- Latvijas iedzīvotāju skaits, kuri gūst ienākumus no uzņēmējdarbības, nekad nav bijis īpaši iespaidīgs. 2016 gada ceturtajā ceturksnī 86 tūkstošiem (6%) Latvijas iedzīvotāju, vecumā no 15 līdz 75 gadiem, galvenais ienākumu avots bija ienākumi no uzņēmējdarbības. Pēdējos gados Latvijas uzņēmējiem kritisks bija 2021 gada pirmais ceturksnis, kad tikai 63 tūkstošiem (4,5%) Latvijas iedzīvotāju, vecumā no 15 līdz 75 gadiem, galvenais ienākumu avots bija ienākumi no uzņēmējdarbības.

Latvijā pašnodarbinātie ir nevis uzņēmējdarbības sākuma forma, bet ekspluatācijas augstākā pakāpe

Pašnodarbināto īpatsvars 2021. gadā	%
Preiļu novads	11,2
Balvu novads	9,5
Varakļānu novads	8,2
Augšdaugavas novads	8,2
Krāslavas novads	8,0
Alūksnes novads	7,5
Rēzeknes novads	7,5
Madonas novads	7,5
Dienvidkurzemes novads	7,2
Līvānu novads	6,9
Ludzas novads	6,8
Gulbenes novads	6,7
Smiltenes novads	6,6
Mārupes novads	6,5
Kuldīgas novads	6,4
Ropažu novads	6,2
Ādažu novads	6,1
Cēsu novads	5,8

Kad darba devējs
izvēlas nemaksāt
sociālo nodoki un
piespiež darba ņēmējus
kļūt par
«pašnodarbinātajiem»

Pašnodarbināto īpatsvars 2021. gadā	%
Limbažu novads	5,6
Saulkrastu novads	5,6
Ķekavas novads	5,6
Jēkabpils novads	5,6
Saldus novads	5,6
Talsu novads	5,5
Ventspils novads	5,4
Liepāja	5,4
Aizkraukles novads	4,9
Ogres novads	4,9
Valmieras novads	4,8
Jūrmala	4,8
Tukuma novads	4,7
Siguldas novads	4,7
Jelgavas novads	4,7
Bauskas novads	4,7
Rīga	4,5
Salaspils novads	4,3
Valkas novads	4,3
Dobeles novads	4,0
Ventspils	3,8
Olaines novads	3,4
Jelgava	3,4
Rēzekne	3,3
Daugavpils	3,0

Kāpēc daudzviet izzūd kapitālisms?

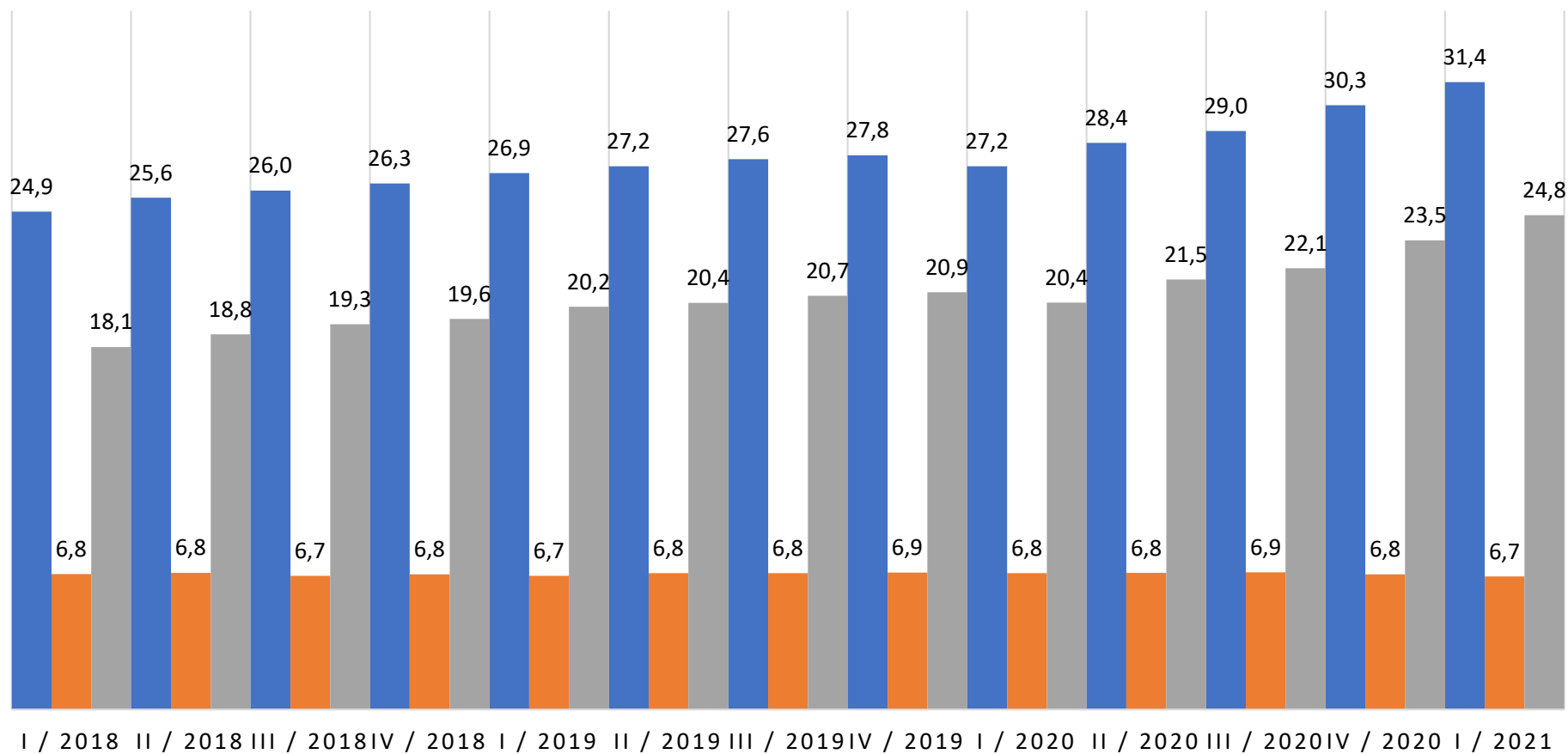

Foto: Valsts kanceleja

Latvijā bagātība uzkrājas mājsaimniecībās

MĀJSAIMNIECĪBU AKTĪVI, PASĪVI UN NETO VĒRTĪBA

■ AKTĪVI (kopā) ■ PASĪVI (kopā) ■ NETO FINANŠU VĒRTĪBA VAI DARĪJUMI

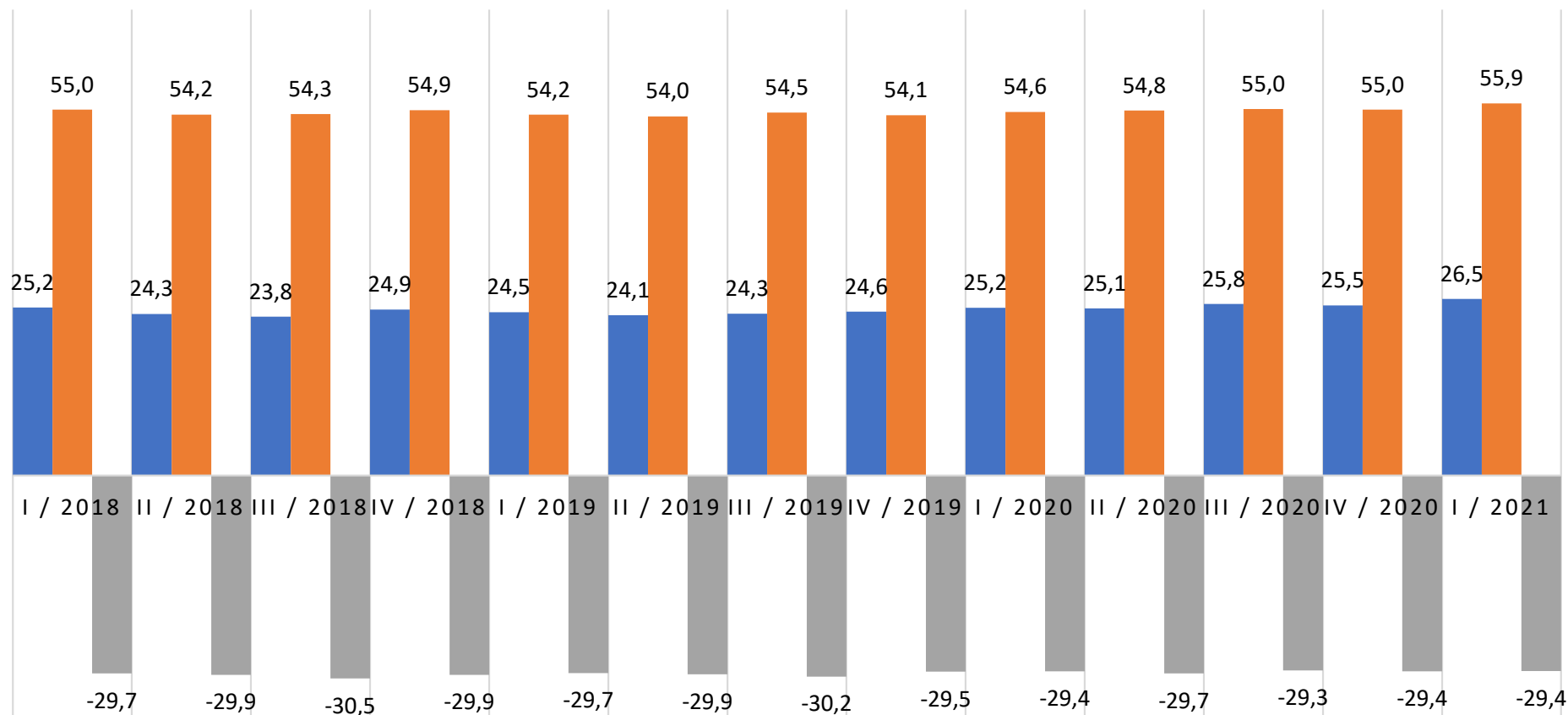

No 2020. gada 1. līdz 2021. gada 1. ceturksnim Latvijas mājsaimniecību aktīvu kopējā vērtība no 27,2 miljardiem eiro pieauga līdz 31,4 miljardiem, savukārt mājsaimniecību saistības (pasīvi) samazinājās no 6,9 līdz 6,7 miljardiem eiro. Latvijas mājsaimniecībās uzkrātā bagātība no 20,4 miljardiem eiro pieauga līdz 24,8 miljardiem

Latvijā bagātība neuzkrājas uzņēmumos. Nefinanšu uzņēmumu ir parādā divreiz vairāk par aktīvu apjomu, kas tiem pieder

UZŅĒMUMU AKTĪVI, PASĪVI UN NETO VĒRTĪBA

■ AKTĪVI (kopā) ■ PASĪVI (kopā) ■ NETO FINANŠU VĒRTĪBA VAI DARĪJUMI

Mājsaimniecību bagātības pieaugumu īpaši nodrošina tie, kas ir vīlušies Latvijas uzņēmējdarbības nodokļu politikā un biznesa attīstības iespējās, savu enerģiju labprātāk velta, lai uzlabojot un labiekārtojot savus mājokļus.

Diemžēl pašreizējā valdības uzņēmējdarbības politika ir novirzījusi Latvijas nodarbinātību no tirgus ekonomikas (kapitālisma) uz sociālistisku ievirzi

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?